gemeente **Roermond**

Controleprotocol en normenkader 2025

Vastgesteld door de raad op 26 februari 2026

gemeente Roermond

Inhoudsopgave

Controleprotocol en normenkader voor de accountantscontrole op de jaarstukken 2025 van de gemeente Roermond 2
1. Inleiding 2
1.1 Doelstelling 2
1.2 Wettelijk kader 2
1.3 Accountant 3
1.4 Communicatie en overleg 3
2. Algemene uitgangspunten voor controle (getrouwheid en rechtmatigheid) 3
3. Goedkeurings- en rapporteringstoleranties accountantscontrole 4
3.1. Goedkeuringstolerantie 4
3.2 Rapporteringstolerantie 5
4. Verantwoordings- en rapportagegrens, reikwijdte rechtmatigheidsverantwoording 6
4.1. Verantwoordingsgrens rechtmatigheid 6
4.2 Rapportagegrens rechtmatigheid 6
5. Reikwijdte accountantscontrole, toetsing rechtmatigheid door College 6
5.1 Toetsing rechtmatigheid College 7
5.2 De naleving van wettelijke kaders 9
5.3 De naleving van de volgende kaders 9
5.4 Uitsluitingen 9
6. Rapportering accountant 9
6.1 Interimcontrole 9
6.2 Verslag van bevindingen 10
6.3 Uitgangspunten voor de rapportagevorm 10
6.4 Controleverklaring 10
7. Inwerkingtreding 10
Bijlage 1: Normenkader 2025 11

Controleprotocol en normenkader voor de accountantscontrole op de jaarstukken 2025 van de gemeente Roermond

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft naast de kaderstellende rol ook uitdrukkelijk een controlerende rol.
De raad wordt hierbij ondersteund door onder meer de externe accountant.
In artikel 213 van de Gemeentewet is opgenomen dat de raad een controleverordening dient vast te stellen. Een geactualiseerde verordening is door de gemeenteraad vastgesteld op 1 juni 2023. Dit protocol is een uitwerking van deze verordening en regelt een aantal zaken ten aanzien van de controle van de jaarrekening door de accountant en tevens het financiële beheer zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van Roermond. Met ingang van de jaarrekening 2023 toetst de accountant de jaarrekening op getrouwheid en legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid.
Een normenkader is een inventarisatie van de relevante externe wet- en regelgeving en de interne regelgeving van de gemeente Roermond.
Met dit controleprotocol en normenkader stelt de raad nadere aanwijzingen vast die van toepassing zijn voor de jaarrekeningcontrole 2025.

1.1 Doelstelling

Het controleprotocol heeft als doel:

- Nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Roermond.
- De verantwoordings- en rapportagegrens te bepalen waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording (als onderdeel van de jaarrekening) moeten worden opgenomen door het college.

1.2 Wettelijk kader

Artikel 213 van de Gemeentewet schrijft voor dat de gemeenteraad een of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening en jaarverslag en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad, gehoord de auditcommissie, nadere aanwijzingen geven voor te hanteren regelgeving die in het kader van het financieel beheer onderwerp van de getrouwheidscontrole zal zijn. Het controleprotocol wordt jaarlijks door de gemeenteraad, op advies van de auditcommissie, vastgesteld.
Als bijlage bij dit controleprotocol is het normenkader opgenomen. Het normenkader voor een rechtmatigheidsverantwoording betreft de inventarisatie van de relevante regelgeving, waaronder die van de betreffende gemeente (zoals verordeningen). De inventarisatie beperkt zich tot regelgeving die relevant is voor financiële beheershandelingen. Het normenkader moet actueel worden gehouden en wordt aangepast op basis van nieuwe wet- en regelgeving. Daarom wordt het elk jaar opnieuw vastgesteld. In de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV is expliciet opgenomen dat de gemeenteraad het normenkader moet vaststellen. Het normenkader 2025 wordt u daarom eveneens ter vaststelling aangeboden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf verslagjaar 2023 ontvangen wij een controleverklaring met een oordeel omtrent de getrouwheid van de accountant. Het college dient aan de hand van een verplicht wettelijk model verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid. De rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen in de jaarrekening. Daarmee valt de rechtmatigheidsverantwoording onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant controleert derhalve wel nog de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Een getrouwheidsoordeel over de jaarrekening betekent niet dat de jaarrekening tot op de laatste euro nauwkeurig hoeft te zijn. De jaarrekening moet wel zo nauwkeurig zijn dat de gemiddelde gebruiker zijn beslissingen hierop kan nemen.
Met de rechtmatigheid wordt het doel nagestreefd om een bepaalde mate van zekerheid vast te stellen dat de financiële handelingen hebben plaatsgevonden binnen de kaders van wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

1.3 Accountant

Bij besluit van 17 april 2025 heeft de gemeenteraad aan BDO Audit & Assurance BV de opdracht verstrekt voor de jaren 2025 t/m 2028 de accountantscontrole uit te voeren.

1.4 Communicatie en overleg

In de met de accountant gesloten overeenkomst is overeengekomen dat de accountant minimaal de volgende momenten overleg voert met de genoemde gemeentelijke partners:

1. Bevindingen/stand van zaken controle: (audit)commissie /raad en college.
2. Managementletter opgesteld ten behoeve van het concernmanagement (DT) en Boardletter ten behoeve van Auditcommissie en Raad met een toelichting ten behoeve van het college van burgemeester en wethouders en Auditcommissie.
3. Accountantsverslag: toelichting aan college van burgemeester en wethouders en de (audit)commissie / raad.
4. Controleverklaring: toelichting aan college van burgemeester en wethouders en de (Audit)commissie / raad.

2. Algemene uitgangspunten voor controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

De accountantscontrole richt zich op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva
- de getrouwe weergave van de rechtmatigheidsverantwoording door het college in de jaarrekening
- de rechtmatige weergave van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten)
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), de Kadernota Rechtmatigheid 2025 en de stellige uitspraken van de commissie BBV bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het BADO dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen”.

De commissie BBV geeft via de kadernota rechtmatigheid haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de controleverklaring voor de decentrale overheden conform artikel 75, lid 2 BBV. In september 2025 is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 gepubliceerd.

Ten opzichte van de vorige versie (Kadernota Rechtmatigheid 2024 die als uitgangspunt gold voor het controleprotocol 2024) zijn de wijzigingen beperkt. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 betreffen:

- De verantwoordingsgrens valt vanaf 2025 binnen de bandbreedte van ***0% tot 2%*** van de totale lasten van de gemeente. Dit was tot en met 2024 binnen de bandbreedte van ***0% tot 3%***.
- Het percentage voor de verantwoordingsgrens geldt vanaf 2025 voor rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden ***samen***. Tot en met 2024 gold het percentage van de verantwoordingsgrens ***afzonderlijk*** voor rechtmatigheidsfouten en voor onduidelijkheden.
- Vanaf 2025 geldt dat de omvangbasis voor het percentage van de verantwoordingsgrens de lasten van de gemeente ***exclusief*** toevoegingen aan de reserves is. Tot en met 2024 was dit ***inclusief*** toevoegingen aan de reserves.

3. Goedkeurings- en rapporteringstoleranties accountantscontrole

De goedkeurings- en rapportagetoleranties worden gehanteerd bij de accountantscontrole en blijven ten opzichte van voorgaande jaren ongewijzigd. De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. Het begrip materialiteit is hierbij van belang: de accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.
Het uitvoeren van werkzaamheden met inachtneming van toleranties impliceert dat de controle zodanig wordt uitgevoerd dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college aan de raad.
De verantwoordingsgrens is een door de gemeenteraad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.
De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 2% van de totale lasten van de gemeente, exclusief dotaties aan de reserves.

3.1. Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie kan als volgt worden gedefinieerd: De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed (*artikel 2 lid 2 BADO*). Voor de controle van een gemeente is voor de accountant het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) leidend.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en bepaalt de strekking van de af te geven controleverklaring.

De minimumeisen zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zijn aangepast. In artikel 2 lid 1 van het BADO is de goedkeuringstolerantie voor gemeenten bepaald op 2% van de omvangsbasis. De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten van de gemeente exclusief de toevoegingen aan reserves:

Materialiteit	**Goedkeurende verklaring**	**Verklaring met beperking**	**Verklaring van oordeelonthouding / afkeurende verklaring**
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle (% lasten excl. toevoeging aan reserves)	≤ 2%	>2% - ≤4%	>4%

Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen.
In de praktijk wordt nauwelijks afgeweken van deze toleranties.
Voorgesteld wordt om bovenstaande minimumeisen te hanteren, zoals verwoord in het BADO.

De accountant richt de controle in, rekening houdend met de rapporteringstolerantie, om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde fouten en onzekerheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

3.2 Rapporteringstolerantie

Naast de goedkeuringstoleranties wordt een rapporteringstolerantie onderkend.
De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt daarom in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. Op deze manier kunnen ook constateringen, welke voor het goedkeuringsoordeel van de accountant niet van belang zijn, wel onder de aandacht van de raad worden gebracht. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek nader terug wil zien.

De accountant hanteert voor 2025 een rapporteringstolerantie van € 250.000. Tot en met 2024 bedroeg dit € 100.000. Het hogere bedrag is met name te verklaren door een hogere goedkeuringstolerantie (2% voor fouten en onzekerheden in plaats van 1% voor fouten).
Dit betekent dat de externe accountant afwijkingen groter dan € 250.000, ook al zijn deze niet relevant voor haar controleoordeel, zal rapporteren. Overigens staat het de accountant, indien hij dit noodzakelijk acht, vrij daarnaast nog te rapporteren over afwijkingen waarvan het bedrag kleiner is dan de grens voor de goedkeuringstolerantie.

De accountantscontrole is gericht op de jaarrekening inclusief SiSa. Voor SiSa gelden specifieke rapporteringstoleranties die zijn vastgelegd in de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa, gepubliceerd op de website van de Rijksoverheid.

4. Verantwoordings- en rapportagegrens, reikwijdte rechtmatigheidsverantwoording

4.1. Verantwoordingsgrens rechtmatigheid

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Met ingang van 2025 bedraagt deze op basis van aangepaste wetgeving in de Kadernota Rechtmatigheid 2025 maximaal 2% van de totale lasten (exclusief toevoegingen reserves). De verantwoordingsgrens is afgestemd met de Auditcommissie en ook met de accountant en wordt vastgesteld op 2% van de totale lasten (exclusief toevoegingen reserves).
De goedkeuringstolerantie wordt uiteindelijk vastgesteld op (omvang-)basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening 2025 van de gemeente Roermond.
Het college licht alle afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen toe in de paragraaf bedrijfsvoering, voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Tevens worden maatregelen vermeld, om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

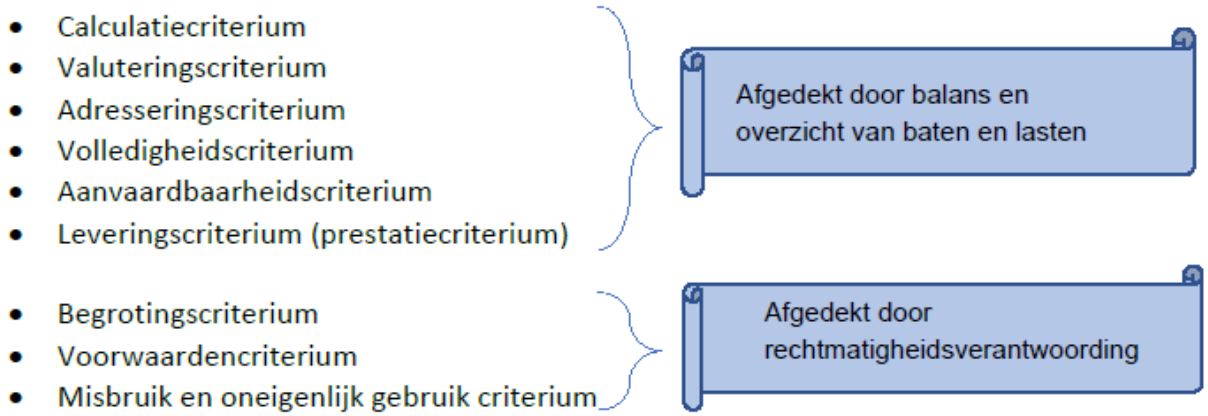
4.2 Rapportagegrens rechtmatigheid

De rapportagegrens voor de rechtmatigheid is de grens waarboven het college de geconstateerde onrechtmatigheden rapporteert en toelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. In de vastgestelde Financiële verordening 2024 artikel 10 lid 3 is de rapportagegrens van geconstateerde onrechtmatigheden vastgesteld op € 100.000. Dit grensbedrag is ook in 2024 gehanteerd.
Het college licht afwijkingen toe die deze grens overschrijden.

5. Reikwijdte accountantscontrole, toetsing rechtmatigheid door College

In de jaarrekening legt het college verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid (zie onderstaand schema). De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten.
De drie specifieke rechtmatigheidscriteria komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording.
De negen criteria gelden ook als uitgangspunt vanuit de wetgever, waarbij de reikwijdte van de verantwoording niet wijzigt ten opzichte van de situatie waarin de accountant het oordeel afgeeft.

Omdat de eerste zes criteria worden afgedekt door het getrouwe beeld hoeven deze niet afzonderlijk vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Vanzelfsprekend maken deze eerste 6 criteria wel onderdeel uit van de reguliere jaarrekeningcontrole. In het onderstaande schema is dit in beeld gebracht.

Voor een toelichting op het begrip rechtmatigheid in relatie tot de accountantscontrole bij gemeenten en provincies wordt onder meer verwezen naar het besluit accountantscontrole decentrale overheid (BADO) en de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV.

5.1 Toetsing rechtmatigheid College

5.1.1 Het begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole is het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het BBV wordt de begrotingsrechtmatigheid omschreven als:
“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn”.

Volgens artikel 28 BBV dienen overschrijdingen (en onderschrijdingen) van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te worden toegelicht.

Voor de afweging of afwijkingen leiden tot opname in de rechtmatigheidsverantwoording dienen de baten en lasten apart te worden beschouwd en niet te worden gesaldeerd. Ook dient rekening te worden gehouden met het niveau waarop de raad de begroting autoriseert. Het kan hier ook gaan om begrotingsonrechtmatigheden waarbij het college binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven. In de Financiële verordening 2024 is dit beleid opgenomen in de paragraaf Rechtmatigheid. In deze paragraaf wordt bepaald wanneer sprake is van een acceptabele afwijking en wanneer het tijdig melden van afwijkingen aan de orde is.

5.2 Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Onder misbruik wordt verstaan:
Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of –uitkeringen te verkrijgen, of niet dan wel met een te laag bedrag aan heffingen de overheid te betalen.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan:
Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

De gemeente dient effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. In veel processen (zoals bijstandverlening en subsidieverstrekkingen) zijn maatregelen genomen die misbruik of oneigenlijk gebruik moeten tegengaan. Het college heeft op 14 november 2023 een geactualiseerde nota M&O vastgesteld waarin de uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd.

5.3 Het voorwaardencriterium

Bij het voorwaardencriterium wordt gekeken of de financiële beheershandelingen binnen de gemeente voldoen aan de voorwaarden gesteld in wet- en regelgeving. De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op:

- Algemeen: dit zijn over het algemeen de begripsbepalingen en slotbepalingen
- Termijnbepalingen: dit zijn bepalingen, waarin termijnen zijn gesteld voor betaling, indienen van stukken etc.
- Administratieve bepalingen: dit zijn veelal procedurele bepalingen over bijvoorbeeld een incassoprocedure en het voeren van een administratie
- Bevoegdheden: o.a. delegatie- en mandaatbesluiten
- Bewijsstukken: dit kunnen aanvraagformulieren of bewijsstukken die derden moeten kunnen overleggen in het kader van de verordening
- Recht: in deze bepalingen is aangegeven wie, onder bepaalde voorwaarden recht heeft op bijvoorbeeld een subsidie of vergoeding van de gemeente. Het gaat te allen tijde om harde bepalingen waarbij de ‘sanctie’ bestaat dat het recht wordt ontnomen
- Hoogte: hoogte heeft betrekking op tarieven, formules en andere criteria die aangeven welke voorwaarden over de hoogte zijn opgenomen. Het gaat hier om de spelregels van de berekening
- Duur: bij duur gaat het om termijnen van verstrekking, toekenning of werkingsperiode
- Hardheidsclausule: veel verordeningen en besluiten geven het college de bevoegdheid om te besluiten over een aanvraag of toekenning indien de verordening hierin niet voorziet

Gezien de omvang van de wet- en regelgeving en de veelheid aan voorwaarden die in de diverse wetten en regels gesteld worden, is het niet haalbaar om alles te betrekken in de rechtmatigheidscontrole.

Over het voorwaardencriterium worden daarom de volgende uitgangspunten voor het jaar 2025 genomen:

- Voorwaarden zoals gesteld in hogere wetgeving behoren vanzelfsprekend tot het Normenkader
- Voorwaarden zoals gesteld in eigen interne regelgeving behoren alleen tot het Normenkader voor zover het bepalingen betreft over recht, hoogte en duur. Hiermee worden bepalingen bedoeld die aangeven voor wie een subsidie, bijdrage of uitkering bedoeld is, hoe hoog die moet zijn en voor welke periode die geldt. Nevenvoorwaarde zoals de termijn van aanlevering van verantwoordingen, de vorm van de verantwoording en allerlei andere formele vereisten worden hiermee buiten het normenkader gehouden. Dat wil overigens niet zeggen dat hier niets mee gedaan wordt.
- Als en voor zover bij de controle financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de gemeenteraad of hogere overheden vastgestelde regels en kaderstellende besluiten betreft. Met andere woorden: interne regels van het college naar ambtelijke organisatie en niet-kaderstellende besluiten van burgemeester en wethouders vallen hierbuiten.

Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen.
Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets in dit controleprotocol wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt.

Voor een goede totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording is belangrijk dat de geldende regelgeving duidelijk vastligt. Het college is primair verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving en moet dus permanent inzicht hebben in de van toepassing zijnde relevante wet- en regelgeving. Dit betreft het Normenkader dat is opgenomen in bijlage 1.

5.2 De naleving van wettelijke kaders

De wetgeving welke van toepassing is voor de gemeente Roermond is opgenomen in bijlage 1, “Normenkader 2025”.
Voor de goede uitvoering van de interne rechtmatigheidscontrole is het belangrijk dat de geldende regelgeving duidelijk vastligt. Het college is primair verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving en moet dus permanent inzicht hebben in de van toepassing zijnde relevante wet- en regelgeving. Het bijgevoegde normenkader heeft als insteek alle wet- en regelgeving met betrekking tot de processen voor 2025 die voor de interne controle relevant zijn.
De rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip, daarbij is een duidelijke relatie met het financiële beheer: het gaat om financiële beheers-handelingen. Conform de kadernota rechtmatigheid volgen wij de aanbeveling om gedelegeerde bevoegdheden aan het college niet op te nemen in het normenkader rechtmatigheid.

5.3 De naleving van de volgende kaders

Deze kaders zijn een nadere verplichte invulling van wettelijke bepalingen:

- de programmabegroting 2025 inclusief tussenrapportages en begrotingswijzigingen;
- de financiële verordening 2024 (raadsbesluit 19 december 2024);
- de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet (raadsbesluit 1 juni 2023);
- de verordening periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid ex art 213a Gemeentewet (raadsbesluit 1 juni 2023).

.

5.4 Uitsluitingen

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om te bepalen dat aan onderdelen van verordeningen geen financiële consequenties worden verbonden. Daarmee worden deze bepalingen voor de rechtmatigheidstoets door de accountant niet in de oordeelsvorming betrokken. Dit kan alleen als deze onderdelen niet verplicht voortvloeien uit hogere regelgeving en het geen bepalingen betreft van recht, duur en hoogte.

Overeenkomstig voorgaande jaren wordt voorgesteld dat over het verslagjaar 2023 de naleving van artikel 4.1 van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp 2020 niet wordt getoetst. Dit artikel bepaalt, dat het recht op zorg bij de jeugdhulp gebaseerd moet zijn op een verwijzing van een arts. Voor de aanlevering van deze gegevens zijn wij afhankelijk van de betreffende artsen. In de praktijk blijkt het verkrijgen van de vereiste onderbouwing lastig te zijn en stuit dat bij de verwijzers op (een groeiend) verzet. Met name aspecten als privacy en medisch geheim spelen daarbij een rol. Dit belemmert het uitvoeren van de controles en kan leiden tot vertragingen in het proces van de jaarrekeningcontrole.

6. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt:

6.1 Interimcontrole

In het laatste kwartaal van het jaar is door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt ten behoeve van het concernmanagent (DT) een managementletter uitgebracht. Deze managementletter wordt eveneens

gedeeld met het college van burgemeester en wethouders. In de rapportage worden de bevindingen opgenomen over de opzet en werking van de administratieve organisatie, de rechtmatigheid van het financieel beheer, aanwezige risico's en het risicobeheer en de besturing en beheersing van de organisatie. De boardletter wordt gedeeld en besproken met de auditcommissie. Dit overleg heeft plaatsgevonden op 28 januari 2026.

6.2 Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt over de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan de raad en in afschrift aan het college van burgemeester en wethouders. Indien nodig worden hierin ook essentiële ontwikkelingen en aanbevelingen opgenomen die tijdens de tussentijdse controle naar voren zijn gekomen. Het verslag van bevindingen wordt eveneens besproken in de auditcommissie.

6.3 Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

6.4 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, De uitkomst van de accountantscontrole weergegeven ten aanzien van de getrouwheid.
Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het college van Burgemeester en wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

7. Inwerkingtreding

Dit protocol treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2025 en is van toepassing op de accountantscontrole van de jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2025.

Bijlage 1: Normenkader 2025

	Proces	Externe wet- en regelgeving	Interne wet- en regelgeving (raadsbesluiten)
0	**Algemeen**	• Gemeentewet • Algemene wet bestuursrecht • Wet open overheid (Woo) • Grondwet • Burgerlijk wetboek • Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) • Wet Markt en Overheid • Europese richtlijnen voor staatssteun • Europese toegankelijkheidswet • Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden (IV3)	• Verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie art 213 GW (Controleverordening) 2023 • Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur (artikel 213a Gemeentewet) van de gemeente Roermond 2023 • Verordening op de auditcommissie gemeente Roermond 2022
1	**Financiën**	• Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) inclusief notities • Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) • Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) • Wet houdbare overheidsfinanciën (wet HOF) • Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden • Regeling schatkistbankieren decentrale overheden • Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) • European Market Infrastructure Regulation (EMIR) • Financiële verhoudingswet • Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (ufdo) • Fiscale wetgeving (Wet OB, Wet op het BTW-compensatiefonds etc) • De SISA- wet- en regelgeving	• Financiële verordening gemeente Roermond 2024 (19-12-2024) • Nota Investeringen gemeente Roermond 2025 (13-11-2025) • Nota Reserves en voorzieningen gemeente Roermond 2023 • Treasurystatuut gemeente Roermond 2024 • Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023
2	**Inkopen en aanbestedingen**	• Europese aanbestedingsregels en Europees Verdrag • Ketenaansprakelijkheidsregeling • Aanbestedingswet 2012 (herziening 2016) • Aanbestedingsreglement Werken 2016 • Gids proportionaliteit • Mededingingswet • Fiscale wetgeving (Wet op het BTW-compensatiefonds, Wet op de OB etc.) • VNG Model algemene voorwaarden voor levering en diensten • GIBIT 2023 • Wet Markt en Overheid • Europese richtlijnen voor staatssteun	• Verordening gunning opdrachten door toekenning uitsluitend recht • Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Roermond 2023
3	**Subsidie-verstrekkingen**	• Algemene wet bestuursrecht (Awb)	• Algemene subsidieverordening gemeente Roermond 2008 • Verordening BI-zone Retailpark Roermond 2022-2026 • Verordening BI-zone bedrijventerrein Stadsrand Noord 2021-2025 • Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerstreek 2021-2025 • Verordening BI-zone centrum Swalmen 2021-2025 • Verordening BI-zone Bedrijventerrein Merum 2021-2025 • Verordening BI-zone Bedrijventerrein Willem-Alexander 2021-2025 • Verordening BI-zone Binnenstad Roermond 2021-2025 • Verordening BI-zone Bedrijventerrein Swalmen 2021-2025 • Erfgoedverordening Roermond 2023

	Proces	Externe wet- en regelgeving	Interne wet- en regelgeving (raadsbesluiten)
4	**Personeel/ Salarissen en**	• Ambtenarenwet 2017 • Pensioenwet • Arbeidstijdenwet • Cao gemeenten • Burgerlijk Wetboek • Wet Arbeidsmarkt in Balans • WIA • Werkloosheidswet • Sociale verzekeringswetten • Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers • Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers • Wet flexibel werken • Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet dba) • Wet arbeid en zorg • Wet verbetering Poortwachter • Wet normering topinkomens (Wnt) • Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag • Arbeidsomstandighedenwet • Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) • Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) • Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (Wopt) • Fiscale wetgeving (o.a. loonheffing, werkkostenregeling etc.) • Wet op de ondernemingsraden • Wet betaald ouderschapsverlof • Wet implementatie EU-richtlijn transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden • Wet op de loonbelasting	• Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders 2019 • Verordening rechtspositie, raads- en commissieleden gemeente Roermond 2019 • Verordening tegemoetkoming raadsfracties Roermond 2022
5	**Parkeer-opbrengsten**	• Wegenverkeerswet 1994 • Besluit Gemeentelijke parkeerbelastingen • Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV1990) • Regeling gehandicaptenparkeerkaart	• Verordening parkeerbelastingen 2025 (19-12-2024) • Verordening op de heffing en de invordering van leges Roermond 2025 (19-12-2024) • Parkeerverordening 2018 • Uitvoeringsbesluit parkeren 2021
6	**Leges burgerzaken**	• Paspoortwet • Besluit paspoortgelden • Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 • Legesbesluit akten burgerlijke stand • Wet basisregistratie personen (BRP) • Wet rechten burgerlijke stand • Rijkswet op het Nederlanderschap • Kieswet • Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) • Wet griffierechten burgerlijke zaken • Reglement rijbewijzen • Wegenverkeerswet • Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV1990) • Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer • Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002	• Verordening op de heffing en de invordering van leges Roermond 2024
7	**Verhuur gemeentelijke eigendommen**	• Burgerlijk wetboek • Woningwet • Wet Goed verhuurderschap • Wet betaalbare huur	

	Proces	Externe wet- en regelgeving	Interne wet- en regelgeving (raadsbesluiten)
8	**Verbonden partijen**	• Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	• Nota verbonden partijen gemeente Roermond 2015
9	**Sociaal Domein** **<u>Participatie</u>**	• Wet BUIG waaronder: Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bijstandsbesluit Zelfstandigen • Sociale en fiscale wetgeving, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Regeling vermogenswaardering IOAZ, Wet schuldsanering natuurlijke personen (titel III Faillissementswet), Besluit wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Besluit suwi), Boetebesluit sociale zekerheidswetten, Wet sociale werkvoorziening (WSW), Wet Inburgering, Besluit Inburgering • Wijzigingswet Participatiebudget, Besluit participatiebudget, Besluit loonkostensubsidie Participatiewet • Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen • Wet kinderopvang • Wet publieke gezondheid • Gezondheidswet	• Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburgoost 2020-2028 • Re-integratieverordening Participatiewet Gemeente Roermond 2023 (va 01-07-23) • Verordening tegenprestatie Participatiewet 2015 • Verordening gewijzigde wet inburgering gemeente Roermond • Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ-2022 • Handhavingsverordening gemeentelijke uitkeringen 2015 • Verordening individuele inkomenstoeslag 2017 • Verordening individuele studietoeslag 2018 • Verordening cliëntenparticipatie PW • Verordening Beslistermijn Wet gemeentelijke schuldhulpverlening Roermond 2021 • Beleidsplan armoede en schulden Roermond 2025-2028 'Bestaanszekerheid als kompas' (7-11-2024) • Uitvoeringsnota Preventief Armoedebeleid Roermond, samen actief tegen armoede (2017) • Verordening Sociaal Fonds 2022 • Boeteverordening WI
9	**<u>WMO</u>**	• Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) • Uitvoeringsbesluit WMO 2015 • Aanbestedingswet 2012 • Wet kinderopvang • VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap (2016)	• Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roermond 2020 (4e wijziging 23-10-2025) • Algemene subsidieverordening gemeente Roermond 2008
9	**<u>Jeugdhulp</u>**	• Jeugdwet • Besluit Jeugdwet • Aanbestedingswet 2012	• Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roermond 2020, met uitzondering van artikel 4.1. *Toegang jeugdhulp bij directe verwijzing* • Investeer in jeugd 2024-2028 Roermond (7-11-2024) • Algemene subsidieverordening Roermond 2008
10	**Wonen**	• Woningwet • Omgevingswet • Overgangsrecht Wet ruimtelijke ordening • Besluit bouwwerken leefomgeving • Aanvullingswet grondeigendom • Wet betaalbare huur • Wet op de huurtoeslag • Wet bevordering eigenwoningbezit • Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte • Wet goed verhuurderschap • Leegstandswet • Huisvestingswet • Wet waardering onroerende zaken • Provinciale omgevingsvisie (POVI)	• Verordening Starterslening gemeente Roermond 2018 (aangepast 3-7-2025) • Verordening zonnepanelenproject Roermond 2022 tweede tranche • Verordening stimulering particuliere woningverbetering Sterrenberg
11	**Onderwijs**	• Wet voortgezet onderwijs 2020 • Wet op het primair onderwijs • Wet op de expertisecentra • Wet educatie en beroepsonderwijs • Leerplichtweg 1969 • Wet Passend Onderwijs • Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek • Wet kinderopvang	• Verordening voorzieningen leerlingenvervoer gemeente Roermond 2022 • Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Roermond 2015 • Algemene subsidieverordening Roermond 2008
12	**Grond-exploitaties**	• Omgevingswet • Overgangsrecht Wet ruimtelijke ordening • Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2023 van de commissie BBV • Wet op de vennootschapsbelasting (Wet Vpb) • Belemmeringenwet privaatrecht • Wet voorkeursrecht gemeenten • Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken	• Financiële verordening gemeente Roermond 2024 • Exploitatieverordening gemeente Roermond 2007 • Nota grondbeleid gemeente Roermond 2025 (18-9-2025) • Verordening nadeelcompensatie Roermond 2023 • Nota parkeernormen 2025 (23-10-2025) • Nota Omgevingsdialoog Gemeente Roermond 2022

	Proces	Externe wet- en regelgeving	Interne wet- en regelgeving (raadsbesluiten)
13	**Belastingen/ Leges**	• Algemene wet bestuursrecht (Awb) • Invorderingswet 1990 • Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 • Wet waardering Onroerende Zaken • Algemene wet inzake rijksbelastingen • Wet milieubeheer • Kostenwet invordering rijksbelastingen • Faillissementswet • Wetboek van burgerlijke rechtsvordering • Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb) • Waterwet • Alcoholwet • Winkeltijdenwet • Wet milieugevaarlijke stoffen • Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) • Bouwbesluit • Woningwet • Regeling kwijtscheldingen medeoverheden • Wet op de lijkbezorging • Wet op de kansspelen	• Verordening op de heffing en de invordering van leges Roermond 2025 (inclusief tarieventabel) (19-12-2024) • Verordening op de heffing en de invordering van onroerende- zaakbelastingen 2025 (19-12-2024) • Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) • Verordening parkeerbelastingen 2025 (19-12-2024) • Verordening haven- en kadegelden Roermond 2025 (19-12-2024) • Verordening lijkbezorgingsrechten Roermond 2025 (19-12-2024) • Verordening marktgelden Roermond 2025 (19-12-2024) • Verordening rioolheffing Roermond 2025 (19-12-2024) • Verordening precariobelasting Roermond 2025 (19-12-2024) • Verordening toeristenbelasting Roermond 2025 (19-12-2024) • Verordening watertoeristenbelasting Roermond 2025 (19-12-2024) • Verordening afvalstoffenheffing Roermond 2025 (19-12-2024) • Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2025 (19-12-2024) • Verordening BI-zone Retailpark Roermond 2022-2026 • Verordening BI-zone bedrijventerrein Stadsrand Noord 2021-2025 • Verordening BI-zone Bedrijventerrein Roerstreek 2021-2025 • Verordening BI-zone Centrum Swalmen 2021-2025 • Verordening BI-zone Bedrijventerrein Merum 2021-2025 • Verordening BI-zone Bedrijventerrein Willem-Alexander 2021-2025 • Verordening BI-zone Binnenstad Roermond 2021-2025 • Verordening BIZ Bedrijventerrein Swalmen 2021-2025 • Water- en rioleringsplan 2025-2028 (17-10-2024)
14	**Informatie-beveiliging**	• Richtlijnen van het Nationaal Cyber Security Center (NCSC) en de Informatiebeveiligingsdienst voor gemeente (IBD) • Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) • Eenduidige Normering Single Informatition Audit (ENSIA) • NIS2 • Normenkader 3.0 voor ICT-beveiligingsassessments DigiD	
15	**Privacy**	• AVG • Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) • Wet Politiegegevens (Wpg) • Besluit Politiegegevens • Telecommunicatiewet • Politiewet (2012) • Besluit Politiegegevens Buitengewoonopsporingsambtenaar	
16	**Documentaire informatie**	• Archiefwet 1995. • Archiefbesluit (AB) 1995 (in navolging van de Archiefwet (AW) 1995) • Archiefregeling	• Archief verordening 2019

• Toegevoegd